

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะทางด้านสังคมและ วัฒนธรรมมีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น วัฒนธรรมมีลักษณะเป็นวัฒนธรรมสากล หรือ วัฒนธรรมร่วม สิ่งแวดล้อมถูกทำลายมากขึ้น ในด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมีความ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีการ สื่อสารโทรคมนาคม และคอมพิวเตอร์ ข้อมูลข่าวสารและเครื่องมือเครื่องใช้ระบบอัตโนมัติ (automation) จะเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตของมนุษย์การ เปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะเป็นไปอย่างต่อเนื่องในอนาคตและมีผลทำให้ภายในประเทศทั้งด้าน การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การสื่อสาร คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป การบริหาร จะกลายเป็นลักษณะการประสานงาน ผู้บริหารจะเป็นผู้ประสานประโยชน์ และเป็นผู้แทนของ ทุกฝ่ายเป็นผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่ ผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้น การที่ผู้บริหาร จะเน้นแต่การใช้อำนาจหน้าที่ การบังคับบัญชา หรือสั่งการในการบริหารย่อมไม่เกิดผลดี ในเชิงคุณภาพ (สิทธิชัย เจริญทิวา, 2548, หน้า 1)

การบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพนั้น เป็นกุญแจดอกสำคัญที่นำองค์การ ไปสู่ความสำเร็จ (ปราชญา กล้าผจญ, และสมศักดิ์ คงเที่ยง, 2543, หน้า 11) ผู้มีบทบาทสำคัญ ยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การคือ ผู้บริหาร (รุ่ง แก้วแดง, 2545, หน้า 1) คุณลักษณะพิเศษของผู้บริหารที่ดีจึงต้องมีหลายประการเช่น มีความรับผิดชอบ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีการตัดสินใจที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมั่นใจ ในตนเองและมีความเป็นผู้นำที่ดี (สุเทพ อ่อนไสว, 2544, หน้า 22) นอกจากนี้คุณลักษณะ ที่สำคัญของผู้บริหารยุคใหม่ที่ดีควรจะเป็นก็คือ จะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสร้างโอกาสใหม่ๆ ให้กับ องค์การอยู่เสมอ (สุรัชย์ เทียนขาว, 2545, หน้า 2) ถ้าผู้บริหารมีคุณลักษณะ และความสามารถ ที่เหมาะสมถูกต้องตามหลักทฤษฎีการบริหารแล้วก็จะได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานโดยได้ ทั้งงานได้ทั้งน้ำใจ การบริหารย่อมประสบความสำเร็จ (ผ่องศรี แต้มทอง, 2538, หน้า 1) แต่ ในทางตรงกันข้ามหากผู้บริหารมีคุณลักษณะไม่เหมาะสม และไม่เป็นที่พึงพอใจจะเป็นการ ทำลายขวัญและกำลังใจของผู้ร่วมงาน องค์การก็จะประสบความสำเร็จไม่ได้ (คำรณ กระแสร์, 2542, หน้า 2) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร จึงเป็นส่วนสำคัญต่อการบริหาร องค์การเพราะจะสามารถทำให้ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกผู้ร่วมงาน ส่งผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์การ

ในสังคมไทยนั้น กลุ่มบุคคลที่เป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานและการปฏิบัติของรัฐ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนเพื่อความกินดีอยู่ดี เพื่อความสงบสุขเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน เพื่อให้ประเทศชาติมีความเจริญ และเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับต่าง ๆ ก็คือข้าราชการ ข้าราชการที่ปฏิบัติและบริหารงานอยู่ ในปัจจุบันนั้น เป็นทั้งผู้รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุผลตามนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและการพัฒนาประเทศในที่สุด (สมเกียรติ เกาทัณฑ์, 2545, หน้า 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 กำหนดหลักการเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้ “รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจ ในกิจการของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาระบบเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานฯ นอกจากนี้ ในหมวด 9 ตั้งแต่มาตรา 282 ถึงมาตรา 290 ได้กำหนดให้รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยรัฐบาลเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมายและเพื่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังกำหนดอำนาจของประชาชนในการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการเสนอให้สภาท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

รัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมายเพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ คือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ท้องถิ่น โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 รูปแบบ อันได้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ที่ได้กำหนดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพรวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 อันเป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของชาติที่ได้กำหนดว่า ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับ

ใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานงาน ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาให้กับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น นับว่าเป็นนวัตกรรมทางด้านการบริหารการศึกษา (ผดุงศักดิ์ จำเริญ, 2547, หน้า 1)

ผู้ที่กุมความสำเร็จในการบริหารงาน และปฏิบัติงานของข้าราชการในส่วนต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในเรื่องการแปลงนโยบายของรัฐบาล เรื่องการกำหนดนโยบายและทิศทางของหน่วยงานเป็นผู้ที่ตัดสินใจนำสิ่งใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารงาน และการปฏิบัติราชการ เป็นผู้ตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ ในด้านการบริหารงานบุคคล ของหน่วยงาน เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง (change agent) ให้การบริหารงาน และการปฏิบัติงานสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีใหม่ๆ บุคคลผู้นี้คือ นักบริหาร นักบริหารเหล่านี้เป็นบุคคลสำคัญมาก เพราะคำพูดที่ดี แนวความคิดที่ดี การตัดสินใจที่ดี พฤติกรรมที่ดี ย่อมมีผลกระทบต่อองค์กรและบุคคลในองค์กรและมักจะถูกบุคคลรอบข้างที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา จับตามองเลียนแบบนำแนวความคิดที่พูดไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และผู้ได้บังคับบัญชาของนักบริหารมีแนวโน้มที่จะเชื่อถือคำพูด แนวคิดของนักบริหารอย่างสูง ดังนั้นหากนักบริหารเป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งที่รับผิดชอบแล้ว ผลเสียย่อมเกิดแก่ประเทศชาติโดยรวมเป็นอย่างยิ่ง การบริหารงานให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น นักบริหารจะต้องมีความสามารถ มีทักษะ มีสมรรถภาพในการบริหาร มีคุณลักษณะและองค์ประกอบต่างๆ ที่จะช่วยให้การบริหารมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่จะมีนักบริหารที่มีลักษณะที่พึงปรารถนานั้น การพัฒนาบุคคลที่เป็นระบบตั้งแต่เมื่อได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบริหารระดับต้นจนกระทั่งเป็นนักบริหารระดับที่สูงขึ้นไป มีความจำเป็นอย่างยิ่งและต้องพัฒนาอย่างเป็นระบบและทั่วถึง (เฉลิม ศรีผดุง, 2539, หน้า 1- 3)

ขณะนี้ประเทศไทยกำลังพัฒนาไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม ประกอบกับสภาพแวดล้อมทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวการณ์ของโลก นักบริหารควรได้รับการพัฒนา และมีความเป็นนักบริหารเพื่อสามารถปรับการบริหารงาน ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถป้องกันอุปสรรค และข้อจำกัดต่างๆ ในการบริหารรวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการบริหารบริหารคนและทรัพยากรอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดจากการรวบรวมแนวคิดหลักของนักทฤษฎีต่างๆ แล้วสรุปได้ว่าองค์การปัจจุบันต้องการนักบริหารมืออาชีพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะองค์การต้องการประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การและเพื่อความอยู่รอดในที่สุด (เจียบ ไทยยิ่ง, 2539, หน้า 29) ความสำเร็จในการกิจหลักของผู้บริหาร นอกจากขึ้นอยู่กับขอบเขต อำนาจหน้าที่ ที่ได้รับและทรัพยากรการ

บริหารที่จำเป็นแล้ว ยังขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของผู้นำหรือผู้บริหารอีกด้วย (ชวลิต หมิ่นนุช, 2535, หน้า 12) นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น โดยชักชวน โน้มน้าว หรือชี้แนะให้คนอื่นปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อเปรียบเทียบความสำคัญของผู้บริหารองค์การ ว่าผู้บริหารหรือผู้นำเปรียบเสมือนสถาปนิกที่จะกำหนดวัตถุประสงค์องค์การ การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนับว่าเป็นหลักการ ที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการบริหารงานต่างๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งด้านของการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา เนื่องจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นผู้นำการศึกษาในระดับรากหญ้า ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นจุดสะท้อนกลับไปยัง ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารงานต่อไป

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของพนักงานพนักงานส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี ตามขอบข่ายของคุณลักษณะผู้นำของสต็อกดิลล์ (Stogdill) 6 ด้านคือ 1) ความสามารถทางสติปัญญา 2) ความเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพ 3) ความรับผิดชอบ 4) ความสามารถในการทำงานร่วมกับสังคม 5) การยอมรับและยกย่องจากสังคมและ 6) ความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ โดยผู้วิจัยเชื่อว่าผู้ที่จะให้คำตอบที่ดีที่สุดในเรื่องนี้ คือ พนักงานส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรีต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความต้องการของพนักงานส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความต้องการของพนักงานส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยจำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้สารสนเทศให้กับผู้บริหารองค์การปกครองท้องถิ่น สามารถนำไปใช้พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับและศรัทธาของพนักงานส่วนท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่พบเห็นทั่วไป
2. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำข้อมูลไปใช้ ในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เหมาะสมมีคุณลักษณะตามความต้องการของพนักงาน

ส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ พนักงานส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรีประจำปี พ.ศ.2550 จำนวน 1,264 คน จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 42 แห่ง (สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี, 2550)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite populations) สูตรที่ใช้ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (สุวริย์ ศิริโคคาภิรมย์, 2546, หน้า 445) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 304 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่

2.1.1 ตำแหน่งหน้าที่

- 1) ข้าราชการส่วนท้องถิ่น
- 2) พนักงานจ้าง
- 3) ลูกจ้างประจำ

2.1.2 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.3 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 20 ปี
- 2) 20 – 30 ปี
- 3) 31 – 40 ปี
- 4) มากกว่า 40 ปี

2.1.4 วุฒิทางการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรี
- 3) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.5 ประสบการณ์ทำงาน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี

2) 5 – 10 ปี

3) มากกว่า 10 ปี

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความต้องการของพนักงานส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วย

2.2.1 ความสามารถทางสติปัญญา

2.2.2 ความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ

2.2.3 ความรับผิดชอบ

2.2.4 ความสามารถในการทำงานร่วมกับสังคม

2.2.5 การยอมรับและยกย่องจากสังคม

2.2.6 ความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นิยามศัพท์ไว้ดังนี้

คุณลักษณะ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ปรากฏออกมาให้เห็นและเป็นไป ตามความต้องการหรือความมุ่งหมายของคนทั่วไป

คุณลักษณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง สิ่งต่างๆ ในตัวผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีมาแต่กำเนิด และเกิดจากการเรียนรู้ เกิดจากการพัฒนาตามศักยภาพ ได้แก่ ความรู้ทั่วไป แรงจูงใจ ลักษณะนิสัย ภาพพจน์ ที่มองตนเอง บทบาททางสังคม หรือความชำนาญงานเฉพาะของผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้สำเร็จผลดีเยี่ยม

ความสามารถทางสติปัญญา หมายถึง ปัญญารอบคอบ เป็นความรอบรู้และความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ สามารถใช้ความคิดอย่างสมเหตุสมผล มีความสามารถทางด้านการเรียนรู้ การจดจำและการวินิจฉัย ตัดสินใจ ศึกษาและเข้าใจได้จากประสบการณ์ที่ผ่านมาเป็นปัจจัยชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมอันเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะแสดงออกมาให้บุคคลทั่วไปได้ทราบถึงความสามารถทางสติปัญญา

ความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่ผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดผลในทางงานสามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติและเกณฑ์อื่นๆ ที่กำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากร ได้แก่ คน วัสดุ เงิน เวลา อย่างดีที่สุด และประหยัดที่สุดในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับผลทั้งดีหรือไม่ดีในกิจกรรมที่ได้ทำลงไป ประกอบด้วย การรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่การงาน ผู้ร่วมงานหรือกลุ่ม และต่อองค์การต้องแสดงให้เห็นถึงความกล้าหาญทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกปลอดภัย และต้องทำหน้าที่ให้ดีที่สุด

ความสามารถในการทำงานร่วมกับสังคม หมายถึง การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน มุ่งให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือประสานงานกัน ในการดำเนินกิจการต่างๆ อย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ รู้จักให้ความร่วมมือและปรับตัวเข้ากับผู้อื่น

การยอมรับและยกย่องจากสังคม หมายถึง การที่จะได้รับการยกย่องสรรเสริญ มีเกียรติ เป็นที่ไว้วางใจและได้รับการยอมรับของบุคคลอื่น ในบทบาทและหน้าที่ ของผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ตลอดจน การได้รับความสำเร็จในด้านต่างๆ

ความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ หมายถึง สภาพนิสัยหรือพฤติกรรม เฉพาะบุคคลที่แสดงออกมาและมีอิทธิพลต่อกิจกรรมของบุคคลหรือกลุ่ม นำพากลุ่ม บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งในส่วนที่เป็นกลุ่มและส่วนที่เป็นของแต่ละบุคคลภายในกลุ่มนั้น

ความต้องการ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดในทางหนึ่งทางใดหรือวิธีหนึ่งวิธีการใด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ คือ ความต้องการของพนักงานส่วนท้องถิ่น

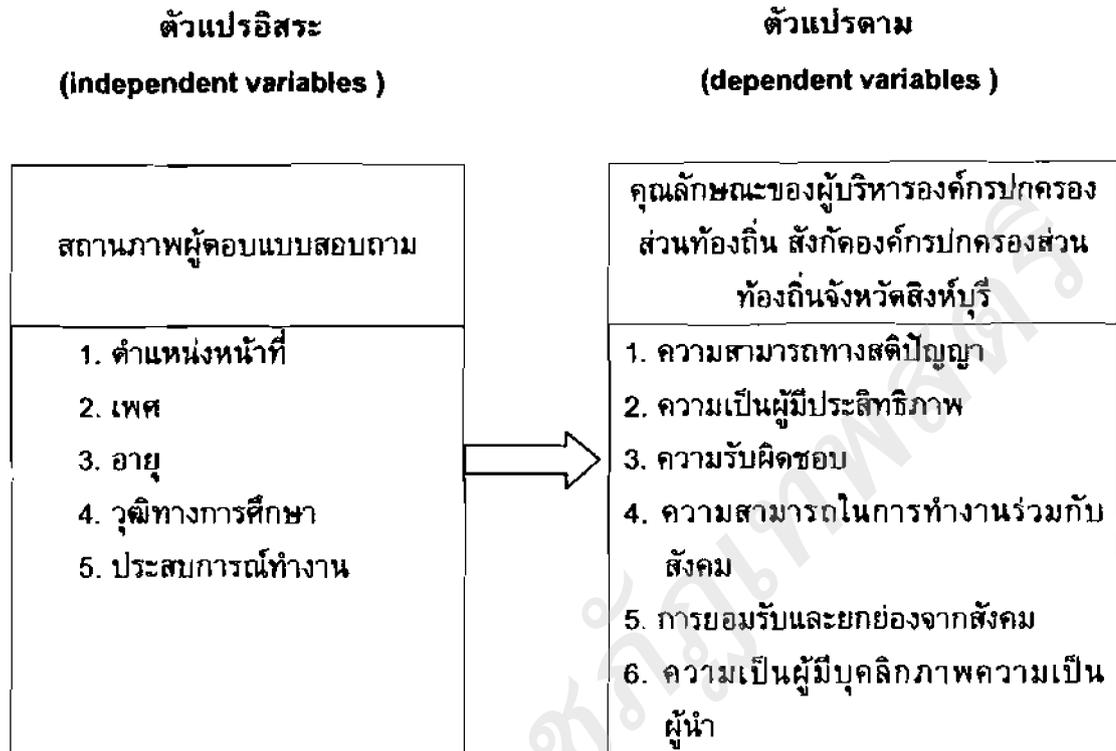
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

พนักงานส่วนท้องถิ่น หมายถึง ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างทั่วไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของสต็อกคิลล์ (Stogdill) ซึ่งรวบรวมโดย สุรชัย เทียนขาว (2545, หน้า 156-157) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ประกอบด้วย 1) ความสามารถทางสติปัญญา 2) ความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ 3) ความรับผิดชอบ 4) ความสามารถในการทำงานร่วมกับสังคม 5) การยอมรับและยกย่องจากสังคม และ 6) ความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความต้องการของพนักงานส่วนท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรีแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน